

'Schimmelmziekte witrot in uien is een verrassend en serieus probleem'

DOOR PETRA VOS

Luc Remijn, adviseur bij DLV Plant en het Uien Innovatie en Kenniscentrum (UIKC), noemt witrot een serieus probleem. Hij kan het actuele veelvuldig voorkomen van deze bodembonden ziekte, veroorzaakt door de schimmel *Sclerotium cepivorum*, niet goed verklaren. Vooral in het Zuidwesten worden veel aantastingen gezien, veel meer dan in de drie afgelopen jaren.

Remijn: "Ik dacht altijd dat witrot aan de orde kwam als het vocht is in de grond. De schimmel zit in de grond, vele jaren lang en door het hele bodemprofiel, en wordt geactiveerd door vocht. Vervolgens wordt de ui, of een andere alliumsoort, ziek. Ondanks het droge voorjaar komen we echter een heel aantal percelen met een aantasting tegen. Dat verrast mij."

Vervolgens vroeg Remijn zich af of het zou kunnen dat de

ACHTERGROND

Het verbaast uien-specialist

Luc Remijn dat witrot in uien zoveel voorkomt dit seizoen. De bodembonden ziekte is vooral een probleem in de traditionele teeltgebieden, het geschikte areaal krimpt.

schimmel een ui sneller kan aantasten in een stresssituatie, zoals droogte. "We zien besmettingen het eerst in plantuien of de grote re zaaiuien. We kennen het ook bij kleinere gewassen als eerstejaars plantuitjes, slalotten en zilveruien; gewassen die dik worden gepoot of gezaaid. Daardoor denk ik dat de wortelactiviteit een aanleiding kan zijn voor wortel-aantastingen. Door de droogte

gingen de wortels actiever naar vocht zoeken en daar kwamen ze de schimmel tegen. Dat zou deze uitbraken kunnen verklaren."

Ongrijpbare ziekte

Uit het gefilosofeer valt op te maken dat witrot een ongrijpbare ziekte is om rekening mee te houden. Dat blijkt ook uit de proeven bij het UIKC. "We hebben al acht jaar proefvelden liggen, altijd met besmette percelen. En toch vinden we soms nauwelijks of heel laat witrot. Dat maakt het onderzoek heel moeilijk. Ik ben benieuwd of we erachter kunnen komen of een grote wortelactiviteit ertoe leidt dat de ziekte eerder toeslaat."

Als de witrotschimmel in een perceel zit, is dat volgens Remijn niet direct einde uientteelt. Bij een lichte aantasting kunnen telers volgens hem het risico nemen, zeker als de grondstructuur goed is. Voor het verwijderen van de schimmel is geen goede methode

FOTO: TWITTER

Luc Remijn: "Door de droogte gingen de wortels actiever naar vocht zoeken en daar kwamen ze de schimmel tegen. Dat zou deze uitbraken kunnen verklaren."

bekend. Er zijn eens proeven gedaan met injecteren van uienolie. Deze olie trekt de schimmel aan en bij gebrek aan voeding sterft deze af. "Dat is hartstikke duur", weet Remijn, "en dus geen reële optie." Verder is er volgens Remijn in Nederland geen middel toegelaten waarmee witrot kan worden

voorkomen en is de nevenwerking van andere middelen minimaal. Wie witrot aantreft, kan de aantasting het best verwijderen. Dat voorkomt verdere besmetting. Remijn weet dat dit in het huidige seizoen ook al heeft plaatsgevonden bij uientelers. Preventief helpt een goede bedrijfshygiëne. Belangrijk is het niet uitrijden van uienafval of sorteergroend. "Je moet de kat niet op het spek binden."

Bij een flinke aantasting is de uientteelt op dat perceel te risicovol. Door bodembonden ziektes is in Nederland een groeiend aantal hectares akkerbouw ongeschikt voor uientteelt. Daarente bij in nieuwe teeltgebieden als Groningen en Limburg. "Voor goede gezonde uienpercelen wordt een flinke prijs betaald, net als voor pootgoedgrond", zegt Remijn. "Dat wordt zeker niet minder met de toename van bodembonden ziektes."